

Πρόεδρος της Στρατιωτικής Επιτροπής
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Στρατηγός Μιχαήλ Κωσταράκος

Συνέδριο Ασφαλείας του Βερολίνου

Κεντρική Ομιλία: *"Η Εφαρμογή της Συνολικής Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Νέες κοινές δυνατότητες ως ο κύριος στόχος"*

Βερολίνο, 28 Νοεμβρίου 2017

Εξοχότητες,

Ναύαρχοι, Στρατηγοί,

Διακεκριμένοι προσκεκλημένοι,

Κυρίες και Κύριοι,

Δεν μπορώ να σκεφτώ μία πιο κατάλληλη, χρονικά, ευκαιρία για συζήτηση επί της Συνολικής Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επί της προόδου εφαρμογής της κατά τον τελευταίο χρόνο. Και δύσκολα θα μπορούσε κάποιος να βρει ένα πιο ενδεδειγμένο μέρος για να κάνει αυτήν τη συζήτηση από αυτήν την πόλη, το Βερολίνο. Μία από τις πρωτεύουσες οι οποίες έχουν τεθεί επικεφαλής της πρωτοβουλίας για τη διαμόρφωση μίας Ευρώπης της Άμυνας. Για τον λόγο αυτόν θα ήθελα να ευχαριστήσω τους διοργανωτές που μου προσέφεραν την ευκαιρία να μοιραστώ ορισμένες από τις σκέψεις μου με εσάς.

Θεωρώ αυτό το Συνέδριο ως επίκαιρο, καθώς λαμβάνει χώρα σχεδόν ένα έτος μετά την υιοθέτηση του Εφαρμοστικού Σχεδίου της Στρατηγικής, στους τομείς της Ασφάλειας και της Άμυνας από το Συμβούλιο, στις 14 Νοεμβρίου 2016. Τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου σηματοδότησαν την έναρξη ενός αγώνα ενάντια στον χρόνο. Την ίδια στιγμή σηματοδότησαν την έναρξη μίας προσπάθειας να έρθει πιο κοντά η πλειοψηφία –ιδεατά, το σύνολο– των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ευαίσθητο τομέα της Ασφάλειας και Άμυνας, αλλά εγώ υποστηρίζω ότι πρωτίστως είναι ένας αγώνας κόντρα στον χρόνο.

Αυτήν μου την πεποίθηση την στηρίζω σε ένα απλό όσο και ισχυρό επιχειρήμα: η ασφάλεια και η άμυνα, δεν μπορούν να περιμένουν. Η ολοένα διογκούμενη ανησυχία των Ευρωπαίων πολιτών για αυτά ακριβώς τα ζητήματα έχει πολλαπλώς εκφραστεί μέσα από αριθμό δημοσκοπήσεων και ερευνών. Οι πολίτες απαιτούν από τις κυβερνήσεις τους την επιστροφή του επιπέδου ασφαλείας το οποίο απολάμβαναν. Και απαιτούν να γίνει τώρα. Ως εκ τούτου, η όλη προσπάθεια στρέφεται στην επίτευξη ακριβώς αυτού του στόχου: την επιστροφή του αισθήματος ασφαλείας πάνω από την Ευρώπη το συντομότερο δυνατόν.

Υπάρχει μία επιπλέον παράμετρος. Η Ασφάλεια και η Άμυνα έχουν κόστος. Ένα ιδιαίτερα μεγάλο κόστος. Τόσο μεγάλο που καθιστά δύσκολο εάν όχι απαγορευτικό το εγχείρημα της διατήρησής τους στο επιθυμητό επίπεδο από κάθε χώρα μεμονωμένα. Αλλά και η ίδια η καταφυγή σε μία τέτοια μεμονωμένη προσπάθεια θα αποτελούσε αναχρονισμό, όταν σε κάθε άλλο τομέα δραστηριοποίησης ενός κράτους, η επιδίωξη διεθνούς συνεργασίας είναι ο κανόνας. Οι τομείς της Ασφάλειας και της Άμυνας δεν πρέπει να αποτελούν τις εξαιρέσεις αυτού του κανόνα.

Συνεργασία, βέβαια, ήδη υπάρχει. Βλέπουμε, για παράδειγμα, τη συμφωνία συνεργασίας του 2016 μεταξύ των ναυτικών δυνάμεων Ολλανδίας-Γερμανίας, ή εκείνη για τη συνεργασία μεταξύ των χερσαίων δυνάμεών τους. Η γερμανογαλλική συμφωνία για τη δημιουργία κοινού στόλου μεταφορικών αεροσκαφών είναι ακόμα ένα παράδειγμα, το οποίο καταδεικνύει πόσο δραστήρια και αποτελεσματική είναι η Γερμανία στο να εντοπίζει τομείς πιθανής αμυντικής συνεργασίας με άλλα κράτη και να τους αξιοποιεί. Αντίστοιχες συμφωνίες συνεργασίας έχουν συναφθεί και μεταξύ άλλων ευρωπαϊκών κρατών. Υπάρχει όμως μία σκιά σε αυτήν την κατά τα άλλα φωτεινή και αισιόδοξη εικόνα: όλες αυτές οι πρωτοβουλίες είναι απομονωμένες. Δεν αποτελούν τμήματα ενός μεγαλύτερου, ολοκληρωμένου σχεδίου. Είναι “*ad-hoc*” πρωτοβουλίες προς εξυπηρέτηση πρωτευόντως των εθνικών συμφερόντων των χωρών που τις συνυπογράφουν, ενώ η όποια επαύξηση των σχετικών ευρωπαϊκών ικανοτήτων επέρχεται ως παράπλευρο όφελος. Η απουσία μίας δομημένης συνεργασίας στο επίπεδο του αμυντικού σχεδιασμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο οδήγησε στις απογοητευτικές αποδόσεις των αμυντικών επενδύσεων οι οποίες καταγράφονται και τεκμηριώνονται στις

σχετικές αναφορές της EDA. Παρότι τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν συλλογικά τον δεύτερο μεγαλύτερο επενδυτή παγκοσμίως στον τομέα της Άμυνας, με σχεδόν €200 δις ετησίως, απολαμβάνουν μόνο το 15% της αντίστοιχης απόδοσης που επιτυγχάνουν οι υπερατλαντικοί μας σύμμαχοι, κάτι το οποίο δημιουργεί τουλάχιστον προβληματισμό. Σε μία περίοδο που χαρακτηρίζεται από αυστηρούς δημοσιονομικούς περιορισμούς και πλεόνασμα προκλήσεων ασφαλείας, η ισχύουσα πρακτική συνιστά ένα μη βιώσιμο επιχειρηματικό μοντέλο. Η απουσία αμυντικής συνεργασίας υπολογίζεται ότι κοστίζει στα κράτη-μέλη από €25 δις έως €100 δις σε ετήσια βάση, καθώς το 80% των προμηθειών και το 90% της Έρευνας και Ανάπτυξης γίνεται σε εθνικό πλαίσιο. Υποστηρίζεται ότι θα μπορούσε να εξοικονομηθεί έως και το 30% των ετήσιων αμυντικών δαπανών δια της συνεργασίας στους εξοπλισμούς.

Η Συνολική Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Εφαρμοστικό Σχέδιο αυτής στους τομείς της Ασφάλειας και Άμυνας θέτουν τις βάσεις προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτό το φαινόμενο, διαμορφώνοντας μία καινούρια αρχιτεκτονική ασφάλειας και άμυνας για την Ευρώπη. Το Συμβούλιο του Νοεμβρίου 2016 υιοθέτησε ένα αυξημένο Επίπεδο Φιλοδοξίας για την Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέσσερις κύριες δράσεις αναλήφθηκαν προκειμένου να ικανοποιηθεί το Επίπεδο Φιλοδοξίας και να διαμορφωθεί η ευρωπαϊκή άμυνα του αύριο. Αυτές οι δράσεις, συγκεκριμένα, η Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία (PESCO), η Συντονισμένη Ετήσια Επισκόπηση στον τομέα της Άμυνας (CARD), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας και η δυνατότητα στρατιωτικής Ταχείας Αντίδρασης (military rapid response capability), είναι αλληλένδετες και έχουν έναν κοινό στόχο: να προωθήσουν τις τρεις στρατηγικές προτεραιότητες της Συνολικής Στρατηγικής με τη δημιουργία κοινών δυνατοτήτων για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επίτευξη αυτού του στόχου θα φέρει την Ένωση σε θέση να δύναται να εκπληρώσει τον ρόλο της ως αξιόπιστος παγκόσμιος πάροχος ασφάλειας. Είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικό ότι αυτές οι δυνατότητες θα πρέπει να αναπτυχθούν εντός της Ένωσης, ενισχύοντάς την σε πολλαπλά επίπεδα.

Επιτρέψτε μου να αποφύγω τις τετριμμένες αναφορές σχετικά με το πόσο σκληρή δουλειά έχει γίνει και με το πόσα έχουν επιτευχθεί έως τώρα.

Προτιμώ να παρουσιάσω τα γεγονότα και να αφήσω τα συμπεράσματα σε εσάς. Η πρώτη επέτειος του Εφαρμοστικού Σχεδίου σημαδεύτηκε από την υπογραφή της κοινής επιστολής προς την Ύπατη Εκπρόσωπο, γνωστοποιώντας της την πρόθεση και ετοιμότητά τους για την ενεργοποίηση της Μόνιμης Διαρθρωμένης Συνεργασίας, ενημερώνοντας επίσης σχετικά το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων. Εικοσιτρία, για την ώρα, κράτη-μέλη συμφώνησαν να αναλάβουν δεσμευτικές υποχρεώσεις έναντι αλλήλων, ενώνοντας τις δυνάμεις τους προκειμένου να δημιουργήσουν μία ισχυρότερη Ευρώπη και βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα και την απόδοση της ευρωπαϊκής άμυνας. Συμφώνησαν οικειοθελώς να συμμορφωθούν με ένα σύνολο είκοσι δεσμευτικών υποχρεώσεων που αφορούν στους πέντε τομείς που αναφέρονται στο Άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου 10 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ερχόμενο Δεκέμβριο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναμένεται να υιοθετήσει την ενεργοποίηση της Μόνιμης Διαρθρωμένης Συνεργασίας. Ένας μεγάλος αριθμός κοινών προγραμμάτων, κάποια εκ των οποίων αφορούν στην ανάπτυξη δυνατοτήτων αλλά και άλλων τα οποία έχουν επιχειρησιακό προσανατολισμό, έχουν προταθεί προς αξιολόγηση, προσθέτοντας κάθε ένα εκ αυτών ακόμα μία ψηφίδα στο μωσαϊκό της ευρωπαϊκής Ασφάλειας και Άμυνας. Όλες αυτές οι προτάσεις θα ιεραρχηθούν, προκειμένου να καταρτιστεί ένας προτεραιοποιημένος κατάλογος προγραμμάτων υποψηφίων για ένταξη στη Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία. Τα συνεργατικά προγράμματα τα οποία θα ξεκινήσουν θα καθοριστούν από τα κράτη-μέλη, με στόχο να βελτιστοποιηθεί η χρήση των διαθέσιμων πόρων και να βελτιωθεί η συνολική αποτελεσματικότητά τους, προς υποστήριξη του Επιπέδου Φιλοδοξίας και των τριών του στρατηγικών προτεραιοτήτων.

Με αυτόν τον στόχο, η έγκριση από το Συμβούλιο του Νοεμβρίου 2017 του Καταλόγου Αναγκών 2017 (Requirements Catalogue 2017 – RC 17) αποτελεί ακόμα ένα σημαντικό βήμα. Ο Κατάλογος Αναγκών 17 αντικαθιστά τον αντίστοιχο του 2005. Καταγράφει τις απαιτούμενες στρατιωτικές δυνατότητες για την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ), όπως αυτές πηγάζουν από το Επίπεδο Φιλοδοξίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Κατάλογος Αναγκών 2017 είναι πλέον ευρύτερος και λαμβάνει υπόψη του τις νέες απειλές που έχουν εμφανιστεί. Η προσπάθεια θα συνεχιστεί στην κατεύθυνση της εφαρμογής των συστάσεων του για εντοπισμό και

προτεραιοποίηση των ελλείψεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε στρατιωτικές δυνατότητες, συμβάλλοντας στο Σχέδιο Ανάπτυξης Δυνατοτήτων (Capability Development Plan – CDP).

Αντίστοιχα σημαντική εξέλιξη είναι η δοκιμαστική διενέργεια της Συντονισμένης Ετήσιας Επισκόπησης, η οποία ήδη έχει ξεκινήσει. Τα αποτελέσματά της μπορούν να οδηγήσουν σε μεγαλύτερο συγχρονισμό στον τομέα του αμυντικού σχεδιασμού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον εντοπισμό των δυνατοτήτων που απαιτούνται, ιδιαίτερα δια της επικείμενης αναθεώρησης του Σχεδίου Ανάπτυξης Δυνατοτήτων την άνοιξη του 2018. Δύναται επίσης να οδηγήσει στην καταγραφή δυνητικών ευκαιριών για μελλοντική αμυντική συνεργασία, τροφοδοτώντας με στοιχεία την Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία. Επιπλέον, έχει το δυναμικό να βελτιώσει την υπάρχουσα κατάσταση, όπου 28 εθνικοί στρατοί χρησιμοποιούν 19 διαφορετικούς τύπους, εκδόσεις ή έκδοχα μαχητικών αεροσκαφών, ή 37 διαφορετικά μοντέλα Τεθωρακισμένων Οχημάτων Μεταφοράς Προσωπικού! Η διασύνδεση Συντονισμένης Ετήσιας Επισκόπησης και Μόνιμης Διαρθρωμένης Συνεργασίας θα βοηθήσει στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της απόδοσης της ευρωπαϊκής άμυνας και στην ικανοποίηση του Επιπέδου Φιλοδοξίας.

Στην προσπάθεια παροχής στα ενδιαφερόμενα μέρη επιπλέον κινήτρων για την ενίσχυση της διαρθρωμένης συνεργασίας στους τομείς της Ασφάλειας και της Άμυνας, η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης. Αυτό το Ταμείο θα προσφέρει χρηματοδοτική υποστήριξη στην έρευνα στον τομέα της άμυνας, αλλά δεν θα περιορίζεται μόνο σε αυτό, καθώς θα μπορεί επίσης να υποστηρίξει προγράμματα ανάπτυξης και προμήθειας, χάρη στο "Παράθυρο Δυνατοτήτων". Αυτός είναι ο τρόπος για την παροχή ουσιαστικής υποστήριξης στην προσπάθεια διατήρησης του ευρωπαϊκού τεχνολογικού προβαδίσματος, διατήρησης ποιοτικού πλεονεκτήματος έναντι δυνητικών εμπορικών (ή άλλης φύσεως) ανταγωνιστών, διαφύλαξης μίας δραστήριας ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας, η οποία θα περιλαμβάνει τόσο τους γίγαντες της αγοράς όσο και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Θα διασφαλίσει επίσης την ασφάλεια εφοδιασμού και, τελικά, θα δώσει υπόσταση στην τόσο σημαντική στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης.

Η Συντονισμένη Ετήσια Επισκόπηση και η Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία συνιστούν ένα γιγάντιο άλμα προόδου στην ευρωπαϊκή συνεργασία στους τομείς της Ασφάλειας και της Άμυνας. Η σημασία τους είναι αδιαμφισβήτητη, παρά ταύτα, η επιτυχία τους πρέπει να αποδειχτεί στην πράξη. Θα χρειαστεί οπωσδήποτε κάποιος χρόνος προτού να μπορέσουμε να δούμε αποτελέσματα. Αυτό όμως το οποίο έχουμε σήμερα ως χειροπιαστό παραδοτέο του Εφαρμοστικού Σχεδίου είναι η ίδρυση της Στρατιωτικής Δυνατότητας Σχεδιασμού και Διεξαγωγής Επιχειρήσεων (Military Planning and Conduct Capability – MPCC) για τις μη-εκτελεστικές στρατιωτικές αποστολές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μία οντότητα η οποία κάλυψε ένα κενό το οποίο υπήρχε επί μακρόν στην στρατιωτική αλυσίδα διοίκησης. Απέχει ακόμα από το να χαρακτηριστεί τέλειο καθώς αντιμετωπίζει προβλήματα νεότητας όπως η μη ικανοποιητική στελέχωση. Παρά ταύτα, είναι οπωσδήποτε μία απόδειξη της ταχύτητας με την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να κινηθεί όταν οι περιστάσεις καλούν για άμεση ανάληψη ενεργειών.

Κυρίες και Κύριοι,

Πιστεύω πως μετά τα παραπάνω, μπορούμε όλοι να συμφωνήσουμε ότι κατά τον τελευταίο χρόνο έχουν επιτευχθεί πάρα πολλά και ότι μπορούμε όλοι να αισθανόμαστε υπερήφανοι γι' αυτό. Την ίδια στιγμή όμως, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί. Προσεκτικοί ώστε να μην μας συνεπάρει η ευφορία της στιγμής. Προσεκτικοί ώστε να μην χαλαρώσουμε. Είμαστε μόνο στην αρχή. Έχουμε βάλει απλά τα θεμέλια μίας πιο ασφαλούς Ευρώπης. Τα θεμέλια είναι σημαντικά, αλλά δεν αποτελούν αυτοσκοπό. Η εκκίνηση της Μόνιμης Διαρθρωμένης Συνεργασίας, της Συντονισμένης Ετήσιας Επισκόπησης και, πιθανώς, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας είναι απλά ένα ακόμα βήμα ανάμεσα σε πολλά άλλα τα οποία πρέπει να γίνουν. Υπάρχει ακόμα μπροστά μας πάρα πολύ έργο. Τώρα που όλη η προπαρασκευαστική εργασία έχει ολοκληρωθεί, η πραγματική πρόκληση έχει τη μορφή της ανάπτυξης κοινών δυνατοτήτων.

Στην προσπάθεια να επιτευχθεί αυτό, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην διασφάλιση της συνεκτικότητας των αποτελεσμάτων και των χρονοδιαγραμμάτων με τη Νατοϊκή Διαδικασία Αμυντικού σχεδιασμού (NATO Defence Planning Process – NDPP). Είναι απαραίτητο να εγκαθιδρυθεί μία αρμονική, συμβιοτική και αμοιβαία ενισχυτική σχέση μεταξύ των δύο

διαδικασιών. Ουδείς εκ των δύο οργανισμών διαθέτει την πλήρη γκάμα των δυνατοτήτων που θα του επέτρεπαν την αυτόνομη αποτελεσματική αντιμετώπιση των σύγχρονων απειλών ασφαλείας. Αμφότεροι βασίζονται στο ίδιο, λίγο ή πολύ, σύνολο δυνάμεων και στην ίδια δεξαμενή φορολογουμένων, προκειμένου να αντλήσουν τα απαιτούμενα μέσα για την εκπλήρωση των αποστολών και επιχειρήσεών τους. Το γεγονός αυτό κάνει την επίτευξη συμπληρωματικότητας μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και NATO την μόνη λογική επιλογή, τοποθετώντας εκ των πραγμάτων τη φερόμενη ως ανταγωνιστική σχέση μεταξύ τους, στη σφαίρα των θεωριών συνομωσίας.

Συνολικά, εκτιμώ ότι βαδίζουμε στο σωστό δρόμο. Έχουμε ολοκληρώσει το θεωρητικό, το προπαρασκευαστικό αν επιθυμείτε, στάδιο, έχουμε αναλάβει όλες τις προβλεπόμενες δράσεις. Τώρα είναι η ώρα να τις δοκιμάσουμε στην πράξη και να διαπιστώσουμε εάν λειτουργούν όπως έχει σχεδιαστεί και εάν μπορούν να αποδώσουν τα προσδοκόμενα. Θα έλεγα ότι προκειμένου αυτό να επιτευχθεί, δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε για την επίτευξη ποιού ακριβώς σκοπού δημιουργήθηκαν. Οφείλουμε να θυμόμαστε συνεχώς ότι δημιουργήθηκαν για έναν και μόνο λόγο, ο οποίος πηγάζει απευθείας από τη Συνολική Στρατηγική. Την προστασία της Ευρώπης και των πολιτών της. Η φράση αυτή θα πρέπει να είναι το απόλυτο κριτήριο όταν εξετάζουμε προτάσεις για νέα συνεργατικά προγράμματα σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η ανάπτυξη δυνατοτήτων και η επιχειρησιακή ετοιμότητα. Ο στόχος είναι η προστασία της Ευρώπης, η ανάπτυξη των σχετικών κοινών δυνατοτήτων είναι το μέσο για την επίτευξη αυτού του στόχου. Και εμείς, οι στρατιωτικοί, ως οι τελικοί χρήστες αυτών ακριβώς των δυνατοτήτων και οι φορείς της στρατιωτικής εμπειρίας, θα προβάλουμε την άποψή μας κατά τρόπο προβλεπόμενο, δια του θεσμοθετημένου μας οργάνου.

Θα ήθελα επίσης να προσθέσω ακόμα μία διάσταση στη συζήτηση. Το να αποκτήσεις τις επιθυμητές δυνατότητες είναι εντελώς διαφορετικό από το να τις χρησιμοποιήσεις. Το τελευταίο απαιτεί συγκεκριμένη πολιτική βούληση, εκπεφρασμένη τόσο με όρους συμφωνίας για τη χρήση τους, όσο και με όρους χρηματοδότησης αυτής της χρήσης. Στο σημείο αυτό, δεν μπορώ να μην αναφέρω το παράδειγμα των Σχηματισμών Μάχης (Battlegroups). Ένα από τα παράδειγμα μίας κοινής δυνατότητας η οποία δημιουργήθηκε αλλά ουδέποτε χρησιμοποιήθηκε όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί. Η αποτυχία επίτευξης

συμφωνίας σε έναν μηχανισμό χρηματοδότησης ο οποίος θα επέτρεπε την χρήση τους, συνδυαζόμενη με μία πολιτική απροθυμία συναίνεσης σε αυτήν ακριβώς τη χρήση, αποτέλεσαν και αποτελούν τα κυριότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι Σχηματισμοί Μάχης. Αυτή η πραγματικότητα είχε συγκεκριμένο αρνητικό αντίκτυπο στην αξιοπιστία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να λειτουργεί ως πάροχος ασφαλείας. Με την παρουσίαση της Συνολικής Στρατηγικής και χάρη σε όλη την πρόοδο που επιτεύχθηκε έκτοτε, η εικόνα αυτή άρχισε σταδιακά να μεταβάλλεται προς το θετικότερο. Ο κόσμος στρέφεται ξανά προς την Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία ανακοίνωσε την δέσμευσή της να αποτελέσει έναν αξιόπιστο και προβλέψιμο πάροχο ασφαλείας. Η Ένωση ανέλαβε αυτοβούλως μία ευθύνη με παγκόσμιες προεκτάσεις και οφείλει να υποστηρίξει αυτήν της την απόφαση.

Δεν θα πρέπει ασφαλώς να μας διαφεύγει το γεγονός ότι η επιτυχία της εκπλήρωσης της ανωτέρω δέσμευσης εξαρτάται ευθέως από τις αποφάσεις που λαμβάνονται στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο στις 28 πρωτεύουσες. Τα κράτη-μέλη είναι εκείνα τα οποία αποφασίζουν ποια κατεύθυνση θα πάρει η ευρωπαϊκή άμυνα, την ταχύτητα με την οποία θα κινηθούν οι διαδικασίες και το εύρος του εγχειρήματος. Προσωπικά πιστεύω ότι η κατεύθυνση είναι ξεκάθαρη: αφήνοντας πίσω την ιδέα δημιουργίας κάποιας μορφής "Ευρωπαϊκού Στρατού", έχουμε επικεντρωθεί στο πως θα γίνουν οι υπάρχοντες εθνικοί Στρατοί πιο αποτελεσματικοί, πιο αποδοτικοί και πιο ικανοί όταν συνεργάζονται μεταξύ τους. Το ερώτημα και η πραγματική πρόκληση αφορά στην πολιτική βούληση των κρατών-μελών να συντηρήσουν την υπάρχουσα ορμή για ευρωπαϊκή αμυντική συνεργασία μετά το 2017 ή το 2018. Θα ανακύψει θεσμική κόπωση ως αποτέλεσμα της έως τώρα καταβληθείσας προσπάθειας; Μήπως οι αναμενόμενες θετικές εξελίξεις στο γεωστρατηγικό μας περίγυρο προκαλέσουν την χαλάρωση της πίεσης για να κάνουμε περισσότερα για τη ασφάλεια και την άμυνα; Υφίσταται κίνδυνος συμβιβασμού με μικρές και γρήγορες επιτυχίες ή είμαστε πραγματικά αποφασισμένοι να πάμε ως το τέλος; Δεν χρειάζεται, θεωρώ, να υπενθυμίσω ότι η απόδειξη της αποφασιστικότητάς μας έχει την μορφή της διάθεσης των απαιτούμενων πόρων –φυσικών ή οικονομικών– για την υλοποίηση των κοινών προγραμμάτων.

Εναπόκειται σε εμάς να παραμείνουμε προσηλωμένοι και να αντισταθούμε στον πειρασμό της επανάπαυσης στις επιτυχίες μας. Εναπόκειται σε εμάς να συνεχίσουμε να πιέζουμε στην κατεύθυνση της υλοποίησης του οράματος της Συνολικής Στρατηγικής, και της κατάλληλης προετοιμασίας της Ευρώπης για την επόμενη κρίση. Η δημιουργία κοινών δυνατοτήτων είναι παραπάνω από απαραίτητη, είναι κορυφαία προϋπόθεση για την επίτευξη του υπέρτατου στόχου, της προστασίας της Ευρώπης και των πολιτών της. Αλλά δεν είναι από μόνη της αρκετή. Θα πρέπει επίσης να είμαστε σε θέση να τις θέσουμε στην υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτών της. Μόνο με αυτόν τον τρόπο η Ευρώπη θα λάβει τη θέση που της αρμόζει στο παγκόσμιο γεωπολιτικό σύστημα.

Ευχαριστώ.

Επιμέλεια: Πλοίαρχος (Μ) Βασίλειος Λουκοβίτης ΠΝ